

Trăiască a 16-a aniversare a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist!

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VAI

TRĂIASCĂ A 16-A ANIVERSARĂ A ELIBERĂRII PATRIEI NOASTRE DE SUB JUGUL FASCIST!

Organ al comitetelor orașene și raional P.M.R. Arad și al sfaturilor populare orașene și raional
Arad, anul XVII nr. 4979 | 6 pag. 30 bani | Duminică, 21 august 1960

16 ANI DE MĂRETE VICTORII

In țară e sărbătoare. Cu un puternic elan patriotic în care se împletește bucuria și mândria pentru marile sale cuceriri revoluționare, încrederea nemărginită în viitor, hotărârea de a îndepărta prevederile planului de 6 ani, poporul nostru muncitor sărbătorește împlinirea a 16 ani de la istorica zi de 23 August 1944, ziua eliberării României de sub jugul fascist. Glorioasa zi de 23 August este cea mai mare sărbătoare națională a poporului nostru, deoarece ea a însemnat o piatră de hotăr în istoria sa. Începutul unor adânci transformări revoluționare care au dat poporului nostru putința să-și ia soarta în mâinile sale, să cucerească pentru prima dată o adevărată independență națională, să instauraze regimul democratic, să pășească pe calea construirii socialismului. În expunerea făcută la a 15-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist, tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej a arătat că „ziua de 23 August are o mare și profundă semnificație: o dată cu eliberarea de sub jugul fascist, ca a desăvârșirii poporului român ca victorie asupra claselor exploatare — victorie care l-a dat putința să-și faurească o nouă Românie, înfricoșătoare, socialistă”.

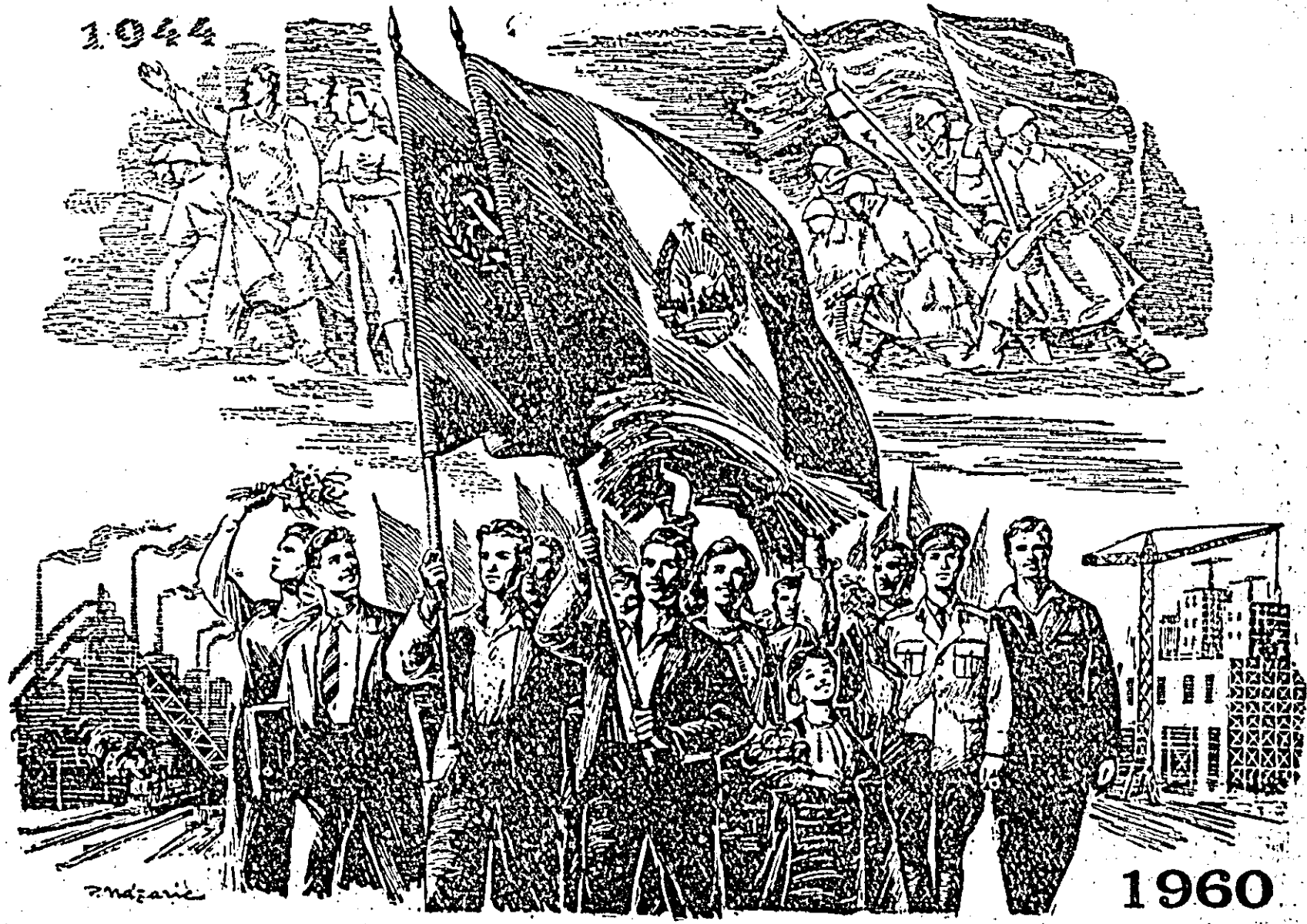
In condițiile vijelioase ofensive a armatelor sovietice, partidul comunistilor a organizat și a condus insurecția armată. Înfăptuită ca o acțiune comună a forțelor patriotice populare și a unităților armate, cărora, la chemarea partidului, li s-au alăturat muncitorii din fabrici și uzine, masele largi populare, insurecția armată a avut ca rezultat dobândirea dictaturii militare-fasciste antonescane, ieșirea României din războiul hiterist și alăturarea ei la lupta coaliției antihiteriste.

În condițiile vijelioase ofensive a armatelor sovietice, partidul comunistilor a organizat și a condus insurecția armată. Înfăptuită ca o acțiune comună a forțelor patriotice populare și a unităților armate, cărora, la chemarea partidului, li s-au alăturat muncitorii din fabrici și uzine, masele largi populare, insurecția armată a avut ca rezultat dobândirea dictaturii militare-fasciste antonescane, ieșirea României din războiul hiterist și alăturarea ei la lupta coaliției antihiteriste.

23 August își are rădăcinile în lupta îndelungată dusă de eroica noastră clasă muncitoare, de oamenii muncii, în frunte cu partidul comunistilor, împotriva cruntelor exploatare capitaliste moșterite, împotriva fascismului război antisovietic, cînd trădătoarea burgheză-moșterită a pus țara la cheremul fascismului, cînd bogățiile țării au fost puse la dispoziția mașinilor de război hiteriste, cînd înținerul s-a fost dat lui Hitler drept carne de tun, cînd aproape în fiecare cămin era dolu și jalo, partidul comunistilor a fost acela care a organizat lupta masei populare împotriva dictaturii militare-fasciste și a războiului antisovietic. Partidul comunistilor a fost stegarul adevăratelor interese naționale ale poporului. Așa cum a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în expunerea făcută la a 15-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist „Nici o clipă nu s-a etănat dragostea de patrie a comunistilor, convingerea lor că forțele democratice și socialiste, în frunte cu Uniunea Sovietică, vor triumfa asupra climei fasciste, încrederea lor în victoria cauzei eliberării poporului. Punindu-și la fiecare pas viața în primejdie, comunistii uneau în jurul lor forțele patriotice ale țării, organizau lupta oamenilor muncii din orase și sate împotriva jafului și terorii, sabotează mașina de război hiteristă, cheamă prin zărele și manifestele ilegale întreaga populație în luptă pentru răsturnarea clictii antonescane, pentru ieșirea României din criminalul război antisovietic și alăturarea ei la coaliția antihiteristă”.

Victorioasă insurecția armată a dat un puternic avânt masei populare care, în frunte cu clasa muncitoare, organizate și conduse de Partidul Comunist Român, au ridicat steagul luptei pentru lichidarea regimului de exploatare și asuprire a oamenilor muncii. Nici presunții și amenințările puterilor imperialiste, nici greutățile și lipsurile avarate de sabotajul capitalist, nici comploturile și acțiunile teroriste puse la cale de reacțiunea internă, nimic n-a putut să frîngă voința de luptă a masei, conduse de Partidul Comunist. Valul luptei revoluționare a poporului muncitor a răsturnat guvernul cu majoritate reacționară, Sănătescu și Rădescu, a impus instaurarea la 6 martie 1945 a primului guvern democratic, în care clasa muncitoare în frunte cu Partidul Comunist avea rolul conducător.

Întărirea pozițiilor economice și politice ale clasei muncitoare a creat condițiile ca, sub conducerea partidului, clasa muncitoare, sprijinită de țărănimea muncitoare, să treacă la răsturnarea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române. Luind în mîinile sale întreaga putere de stat, clasa muncitoare, mobilizînd masele largi populare, a trecut la construirea societății noi, socialiste.

Cu angajamentele îndeplinite

Realizările constructorilor de strunguri

Harnicii constructori de strunguri de la uzina „Iosif Ranghoi”, împlinesc marea sărbătoare a eliberării patriei noastre cu toate angajamentele realizate. Desfășurînd larg întreaga producție, ei au dat peste plan 100 bucăți strunguri, două freze verticale, iar prin reducerea prețului de cost au realizat economii în valoare de 1.308.000 lei.

Zi record

Întîmplînd ziua de 23 August muncitorii secțiilor janilie și mătase a întreprinderii I.O.I.L. „Progresul” au organizat zilele trecute un însușit schimb de onoare Organizînd din timp locurile de muncă, în ziua schimbului de onoare muncitorii acestor secții au obținut însemnate realizări în muncă. Muncitorii secției janilie bunzoară și-au depășit planul în ziua schimbului de onoare cu 27,80 la sută, evidentîndu-se muncitorii Iosif Karl, Iacob Hell și Maria Boca. Cu 5,80 la sută și-au depășit normele de producție în ziua schimbului de onoare și muncitorii secției mătase. Printre fruntașii schimbului de onoare din această secție distingem muncitorii Ana Pîlan, Victoria Jivan, Elisabeta Orban, Ecaterina Pecican și altele.

Prin descoperirea rezervelor interne

Angajamentul luat de colectivul fabricii „Fierarul” în cinstea zilei de 23 August a fost tradus cu succes în viață. Bunzoară planul producției globale pe luna trecută a fost depășit cu 13,1 la sută, și s-au introdus în fabricale sortimente noi. Prin intensificarea acțiunii de descoperire a rezervelor interne, s-au realizat economii peste plan în valoare de 73.000 lei.

Adunări festive

Ziua de 23 August, ziua eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, este împlinită de oamenii muncii din întreprinderile și instituțiile arădene nu numai cu rezultate frumoase în producție ci și prin entuziasmele adunări festive, prin manifestări culturale-artistice.

Produce peste plan

Traducînd în viață angajamentele luate în cinstea zilei de 23 August, muncitorii tehnicienii și inginerii de la întreprinderea „7 Noiembrie” au dat peste plan 477 tone de diferiți fănuiri, 110 tone drojdie și 14.500 litri lichori.

Consumuri specifice reduse

La fabrica de cherestea și parchete din orașul nostru, întregul colectiv de muncitori, tehnicieni și ingineri, îndrumat de organizația de bază, a luptat cu entuziasm să traducă în fapt angajamentele luate în cinstea zilei de 23 August.

Consumuri specifice reduse

La fabrica de cherestea și parchete din orașul nostru, întregul colectiv de muncitori, tehnicieni și ingineri, îndrumat de organizația de bază, a luptat cu entuziasm să traducă în fapt angajamentele luate în cinstea zilei de 23 August.

FRUMUSEȚEA MUNCII

Simpli, modești, minutilor lucruri, indisciplinați, ori din admirații ai mașinilor, sculelor, gospodari nîntrecuți, ori unde se află, hotărîți, cu inima deschisă ori cînd în fața tovarășilor lor de muncă, despre cunoștințele comunistilor, la secțiile și al. Centrul mecanic „Bernath Andrei”. Oriunde, acolo în lîntînii pe care și nici o dată nu spun: „Nu pot, nu știu. Dimpotrivă, se ocupă cu drag de muncă și cu exemplul lor îl mobilizează și pe ceilalți muncitori. Orice obstacol le-a sta în fața și în fața de parca nici n-ar fi fost. Înalta lor conduită morală, înarmată de-a lungul multor ani de muncă, în această înțelegere dintr-o om și fier, unde și-au dovedit prestanțele profesionale și politice, în fiecare atelier se ivesc la loc probleme. O dată n-au fost materialele la timp, altelei stocul trag de anumite piese se epuizează și realizarea planului la unele obiective era în pericol. Comunistii, cu perseverența ce-i caracterizează, au studiat și muncitorii împreună cu ceilalți muncitori, găsind soluțiile cele mai potrivite și munca sa desfășurată normal, ba chiar mai bine. S-au mai găsit și muncitori care înfrînzau de la

Intrecerea constructorilor de vagoane

Împ de trei zile, mii de constructori de vagoane de la uzinele „Gh. Dimitrov”, s-au întrecut cu nestăvilită în cadrul schimburilor de onoare, pentru a obține noi și noi succese în muncă, pentru a-și manifesta dragostea față de partid, față de marea sărbătoare a eliberării patriei de sub jugul fascist, ziua de 23 August.

Forțarii din brigada comunistului Gheorghe Selean care de-a zori s-au pus în mișcare în ziua de 23 August, au reușit să cîștige întrecerea doar cu un procent diferentă. Primii și-au depășit planul cu 28 la sută, iar tovarășii din brigada lui Baltă cu 27 la sută. Strungarul Simion Buduhala și-a întrecut sarcina de plan cu 36 la sută. Cîte 35 și 30 de procente depășire au realizat lucrătorii Alexandru Nagy și Gh. Bekas din secția finisaj. Nu s-au lăsat mai prejos nici membrii brigăzii de electrosudor condusă de tov. Ioan Șiclovan. Lucrînd cu pricepere ei și-au depășit planul cu 33 la sută și tot cu alt l-au depășit și membrii brigăzii con-

(Continuare în pag. a V-a)

Ne mîndrim cu fruntașii noștri

Cuvintele sînt sărace ca să redea în toată frumusețea însușirea cu care s-a desfășurat în întreprinderile orașului nostru întrecerea socialistă în cinstea zilei de 23 August pentru poporul nostru muncitor.

Congresul partidului, cu istoricele sale hotărîri, a dîna mînat colectivele de muncă, transformîndu-le sarcini noi, în lumina cărora întrecerea a devenit mai concretă, mai mobilizatoare, ridicînd la fiecare loc de muncă fruntași noi, oameni pîntrunși de simțul datoriei, muncitori care vîd în cuvîntul partidului îndemnul, călăuză și ajutor.

Redăm în clișeele de mai jos cinci dintre mii de fruntași în cinstea zilei de 23 August.

(Continuare în pag. a II-a)

Frumusețea muncii

(Urmare din pag. 1-a)

cu toți unii și același fel: înfăptuirea pofticii partidului. Pentru aceasta depun toate eforturile. Nicolae Strenata este mecanic. Lucrează la recondiționarea diferitelor plesse și alteori la mașina de centrifugat pompe de injecție. Pe lângă mașina sa e ordine, curățenie.

— E o mașină admirabilă — spune el cu mândrie în glas. Imi este dragă, o îngrijesc ca pe ochii din cap.

După ce oprește mașina și o curăță cu cea mai mare atenție, se îndreaptă spre alt loc de muncă. Intr-un colț, pe o masă sint înșirate, în ordine, numeroase piese mărunte, strălucitoare. Sint pistoane ale pompelor de injecție aduse la recondiționat. La fiecare astfel de piesă, comunistul aduce un câștig întreprinderii de 60 de lei. Ca să le pu la punct, să facă din piesele vechi altele noi, tot așa de bune, nu-l lucru ușor, dar el reușește. Cum? Prin muncă și căutărilor continue. Simțul său gospodăresc dezvoltat se observă în întreaga sa comportare.

— La mine, povestește el, îndemnat și pe alții să procedeze la fel — totul costă bani. O sirmă cit de mică nu o arunc, o folosesc. Imi trebuie o șalbă doar cit un ban de mare, n-o fal din tablă nouă, o găsec precis la deșeur.

Așa a reușit el, de altfel, anul trecut să aducă economii întreprinderii de peste 100 mil de lei, iar anul acesta — 30 de mil plin în prezent.

Ioan Molnar, un alt comunist de nădejde, este șef de echipă. El s-a angajat să obțină economii în valoare de 14.000 lei, angajament pe care l-a și depășit. Totuși el pare acum nemulțumit, afirmând mereu că se poate mai mult, mai bine. E o fire aprinsă, care nici o dată nu se mulțumește cu ce a făcut.

Andrei Tamaș este lăcătuș. De la 7 dimineața și plină la

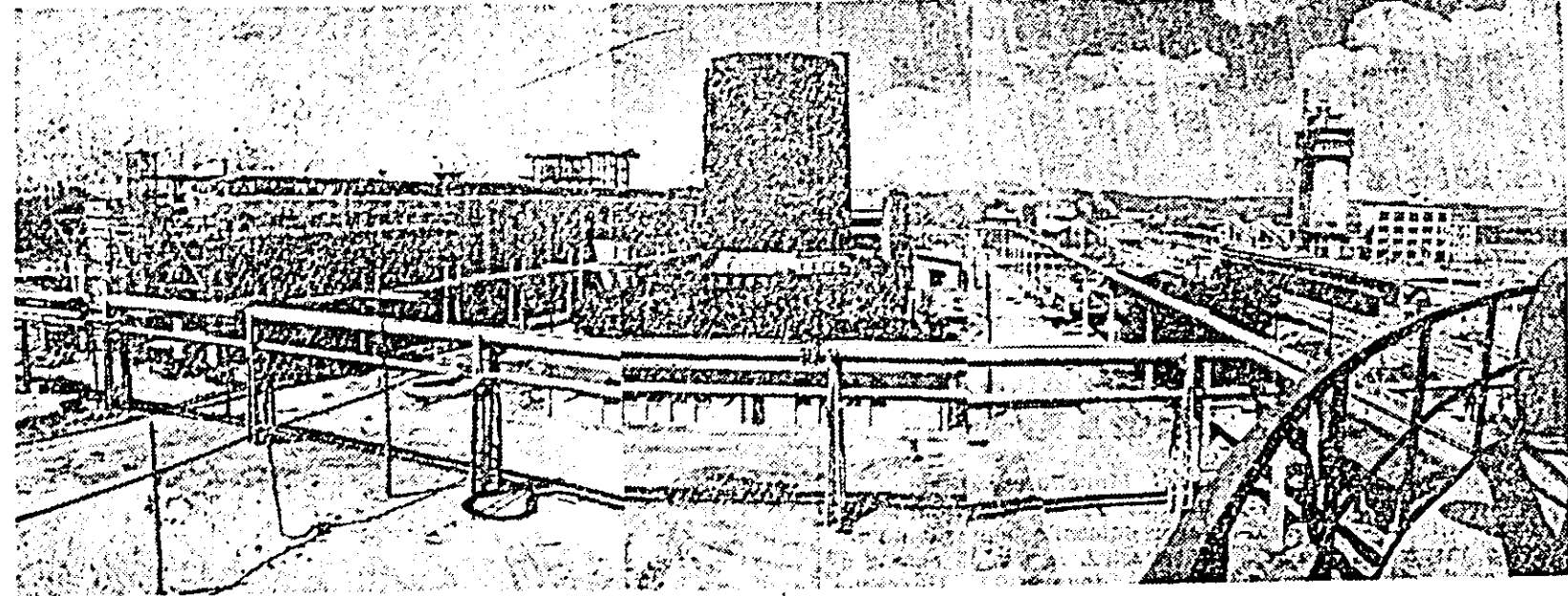
sfrîștitul schimbului, cu excepția pauzelor, e mereu aplecat deasupra lucrului. E din fire tăcut. În schimb despre el s-a dus vestea, toți spun că e un om „universal”, muncitor cu înaltă calificare. Pe lângă încălțările mai stăpânește bine meseria de sudor, de tinichiu. Orice lucru l-s-ar da îl face cu pricepere, frumos și de calitate. Așa-l el, acest comunist. E scump în vorbele sale calculate, iar faptele în schimb îl caracterizează ca pe un om înaintat al zilelor noastre.

Mecanicul Ioan Axente e și el comunist, om mai în vîrstă, dar a lucrat alături de utemiști pe șantierul de hidroamelații, ca un tînăr. În producție e mereu în căutarea noului, preocupat ca nu cumva calitatea lucrărilor să sufere din cine știe ce neajuns.

Am prezentat doar cîțiva comuniști la locul lor de muncă, acolo unde se hotărăște soarta producției. Faptele celorlalți sint tot așa de frumoase. Iată-l pe Ștefan Nürberger, Matei Curutz, Vasile Caliment, Ioan Drăgan, muncitori cu bună calificare, comuniști care s-au înfrățit cu muncă și pe care au îndrăgit-o. El își vorbește cu încredere despre pașunea de a munci, despre frumusețea ei.

Asemenea oameni și împreună cu ei, îngrădit colectiv de muncitori, raportează partidului acum, în preajma marilor sărbători, că planul a fost depășit pe lunile care au trecut din acest an cu 35 la sută, au dat patriei economii peste prevederile angajamentului în sumă de 450.000 lei. Cuvîntul dat a fost respectat. Colectivul de muncitori în frunte cu comunistii este hotărît să obțină noi și cit mai însemnate succese.

Iată un fermecător aspect din curtea fabricii „Teba”. Un bazin cu sîntină arteziană, flori, ordine și curățenie. E un rod al grijii conducerii întreprinderii pentru a crea condiții cit mai bune muncitorilor, și în același timp al interesului muncitorilor pentru înfrumusețarea fabricii lor. Un important aport și-au adus și tineretul din fabrică, prin munca voluntară prestată.

Aportul brigăzilor

Încadrați în brigăzi de producție, tinerii de la fabrica „Teba” din Arad luptă să obțină noi succese cu care să întimpline ziua de 23 August. El se ajută în muncă și folosesc cele mai avansate metode, pentru a smulge mașinilor cit mai multe fire și țesături peste plan. În mod deosebit s-a evidențiat brigada condusă de tov. Irina Păli din secția țesătorie, care în momentul de față este deținătoare drapelului de brigadă fruntașă pe uzină, iar în primul semestru al anului l-s-a înmînat drapelul de brigadă fruntașă pe oraș în ramura industriei ușoare.

Importante succese a obținut și brigada condusă de tov. Floarea Gavril, tot din secția țesătorie, care își depășește planul cu circa 10 la sută, dînd numai produse de calitate bună. Asemenea rezultate bune mai dobîndesc și brigăzile de la filatură conduse de tov. Ana Balog, Susana Chisăliță, Aurora Ogneanu, Silvia Talabur și altele.

O preocupare de seamă au brigăzile și în ce privește realizarea de economii. Astfel cele

6 brigăzi UTM de producție din secția țesătorie, au economisit 120 kg fire de bumbac din care se pot țese 1260 metri plină.

Un accent deosebit se pune pe îndeplinirea indicilor de calitate. Dacă plină nu demult mai erau brigăzi sau tineri care dădeau produse de proastă calitate, acum se poate afirma că nu există tînăr sau brigadă care să nu-și îndeplinească planul atît calitativ cit și cantitativ.

Printre utemiștii care își îndeplinesc și depășesc sarcinile planificate dînd produse de calitate bună sint și tov. Ecaterina Stuparu, Maria Gavril, Leoluța Volevod, Maria Miheș și mulți alții.

EUGENIA BUNESCU, coresp.

Combinatul chimic din Făgăraș. Ca urmare a investițiilor alocate de stat, industria noastră chimică a crescut, producînd în 1959 de 2,3 ori mai mult față de 1955, iar în 1965 va crește de 3,3 ori față de 1959. Această ramură industrială va livra agriculturii în anul 1965 circa 500.000 tone substanță activă.

IN FOTO: Complexul de îngrășăminte azotoase din cadrul combinatului chimic nr. 1 din Făgăraș.

Un nou magazin

În vedea a traducerii în viață a Directivelor Congresului al III-lea al partidului, colectivul de conducere al întreprinderii de industrializare a cărnil și hotărît să deschidă un nou magazin de desfacere a preparatelor de carne. Acest magazin își va desfășura activitatea pe strada Fr. Liszt nr. 14.

Modificînd proiectul inițial și alegînd cele mai ieftine și frumose soluții, la această lucrare s-a realizat o economie în valoare de 23.000 lei.

DUMITRU PIȚU, coresp.

Congresul al III-lea al Uniunii Tineretului Muncitor

Lucrările celui de-al III-lea Congres al Uniunii Tineretului Muncitor au continuat sîmbătă dimineața cu discuții pe marginea raportului CO al UTM și al Comisiei centrale de revizie. Au luat cuvîntul tovarășii: Cornel Burtică, secretar al CO al UTM, președintele UASR, Elena Răloanu, instructoro superioră de pionieri din regiunea Galați, Sînel Carol, tînăr actor din Tg. Mureș, Ștefan Trișca, erou al muncii socialiste, Alfred Brendoffer, tractorist la SMT Hărman, regiunea Stalin, Ștefan Dumitru, prim secretar al Comitetului regional UTM Bacău și Margareta Zotic, textilișta la fabrica „Teșătura” din Iași.

În numele Consiliului Central al Sindicatelor, a vorbit tov. Anton Moltescu, vicepreședinte al CCS.

Congresul a fost salutat de Haziim Said, secretar al Uniunii Internaționale a Studenților, Amilcare Vita, membru al Secretariatului Național al Federației Tineretului Comunist Italian, Busios Harilaos, membru al Consiliului Central al

Și-au depășit angajamentul

Și colectivul de muncitori, tehnicienți și ingineri de la întreprinderea de cultură și fermentare a tutunului întimpline ziua de 23 August cu o serie de succese în producție. Astfel, în primele 7 luni ale anului, planul producției globale a fost depășit cu 5,1 la sută, al producției marfă cu 6,5 la sută, iar al producției în unități naturale cu 4 la sută, producția fetei muncii crescînd în luna iulie cu 25 la sută.

În aceeași perioadă, ca urmare a succesorilor arătate mai sus, s-au realizat economii peste plan în valoare de 4.832.000 lei, față de 2.552.000 lei cit era angajamentul.

S-au evidențiat în mod deosebit în obținerea acestor succese tovarășii Elisabeta Vlăduț, Emilia Unc, Veronica Rușca, Ioan Lung și Iuliana Mureșan.

Programul manifestărilor cultural-artistice și sportive din zilele de 23 și 24 august 1960

IN ZIUA DE 23 AUGUST

Pe scena din pădurea Ceala, începînd cu orele 16, își vor da concursul următoarele formații artistice: clubul CFR, „Tricolor roșu”, Fabrica de zahăr, IFIL Chereștea, „Artez” și „Gheorghii Dimitrov”.

Pe scena Teatrului de vară începînd cu orele 17 își vor da concursul următoarele formații artistice: „I. Rangheț”, „7 Nolembrie”, „30 Decembrie”, Trupele 4 construcții, Uzina electrică.

IN CAZ DE TIMP NEFAVORABIL pe scena Palatului cultural, începînd cu orele 17, vor prezenta programe artistice următoarele formații: clubul CFR, „Tricolor roșu”, IFIL Chereștea, „Artez”, „Gh. Dimitrov”. Începînd de la orele 17 se vor prezenta programe artistice la următoarele cluburi și cămine culturale: la clubul „7 Nolembrie”, la clubul „30 Decembrie”, căminul cultural „A. Pușkin”, Pirneava, căminul cultural „V. Roață-Micălaica.

În ziua de 23 August vor avea loc manifestări sportive pe

terenul CFR, „Întelegerea” și pe malul Mureșului.

24 AUGUST:

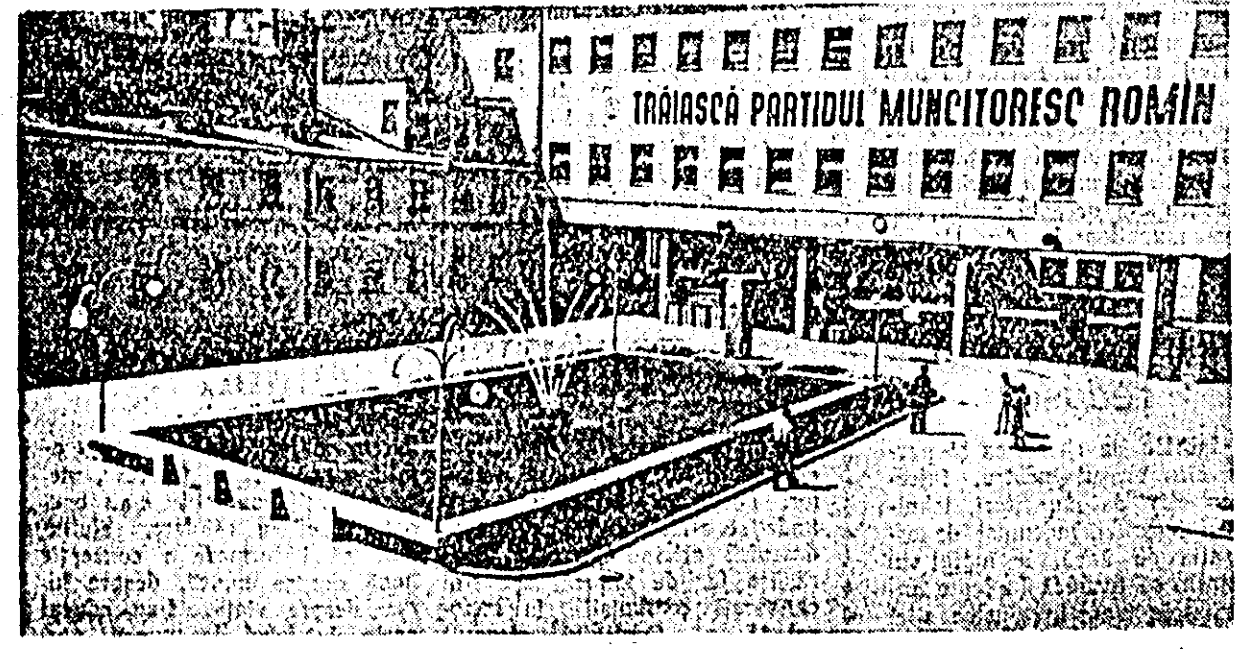
Pe scena din pădurea Ceala începînd de la orele 16, vor prezenta programe artistice următoarele formații: orchestra populară a Filarmonicii de stat Arad, Centrul mecanic „Bernath Andrei”, „Fierarul”.

Pe scena Teatrului de vară, începînd cu orele 18, vor prezenta programe artistice următoarele formații: ICOA, IOIL „Progresul”, corul Filarmonicii de stat Arad, „Arădeanca”, „Aradul”, „Teba”.

PE TIMP NEFAVORABIL

La Palatul cultural începînd cu orele 17, vor prezenta programe artistice următoarele formații: corul Filarmonicii de stat Arad, orchestra Filarmonicii de stat, Centrul mecanic, „Teba”.

Manifestări sportive vor avea loc pe timp favorabil pe terenul UTA, CFR, Constructorul, bazinul de înot și arena Electrica.

Înfăptuirea insurecției armate din august 1944 în condițiile înaintării Armatei Sovietice eliberatoare pe teritoriul României

În munca de organizare a insurecției, P.C.R. s-a călăuzit de învățătura marxist-leninistă alături de fixarea momentului insurecției armate, cit și la desfășurarea ei.

V. I. Lenin arată că, pentru a reuși, insurecția trebuie să se sprijine nu pe un complot, nu pe un partid, ci pe clasa înaintată. Aceasta în primul rînd, insurecția trebuie să se sprijine pe avîntul revoluționar al poporului. Aceasta în al doilea rînd, insurecția trebuie să se sprijine pe acea cotitură hotărîtoare în istoria revoluției în creștere cînd activitatea rîndurilor înaintate ale poporului este maximă, cînd șovăielile în rîndurile dușmanilor și în rîndurile prietenilor slabi, în consecvență și nehotărîții al revoluției, sint extrem de puternice. Aceasta în al treilea rînd (V. I. Lenin, Opere, vol. 26, Editura politică, 1959, pag. 4).

insurecției armate” (Op. cit. pag. 161).

Existența acestor factori în România a determinat partidul comunist să fixeze momentul declanșării insurecției în a doua jumătate a lunii august 1944. La 20 august Armata Sovietică a declanșat o ofensivă impetuoasă pe frontul Iași-Chișinău. În înaintarea lor, Armatele Sovietice, după ce au sîrpat linia de rezistență Iași-Chișinău, au creat breșe mari în direcția Iași-Vaslui și Bender-Bolgrad. Pînă la 25 august trupele sovietice au realizat

încercuarea principalelor forțe fasciste din raionul Iași-Chișinău, au eliberat orașele Huși, Birlad, Roman și Bacău. Armata Sovietică a continuat apoi înaintarea pe direcția Focșani, Buzău, București și pe direcția Ismail-Galați.

Înaintînd rapid, eliberînd oraș după oraș, regiune după regiune, glorioasa Armată Sovietică a zdrobit gruparea principală de forțe hitleriste aflate pe teritoriul țării și a avut un rol hotărîtor în eliberarea țării noastre.

Ofensiva victorioasă a Armatei Sovietice și înfrîngerile suferite de trupele hitleriste au sîmulat și mai mult lupta revoluționară a maselor și au determinat accentuarea haosului și descompunerii în rîndurile aparatului de stat antonescian, adîncîndu-l în care intrase regimul de dictatură fascistă. În aceste condiții prielnice, P.C.R. a aprehendat și a sosit momentul pentru

a se trece la înlăptuirea insurecției armate.

În conformitate cu planul elaborat de partid, insurecția armată a început în ziua de 23 August 1944 prin arestarea guvernului fascist antonescian. Căpeteniile fasciste au fost transportate de către formațiunile de luptă patrioțice într-o casă conspirativă a partidului din cartierul Vatra Luminoasă, a cărei pază era asigurată de cadre de partid.

P.C.R. a acționat cu cea mai mare hotărîre, mobilizînd și conducînd la luptă formațiunile patrioțice și, prin comitetul militar, unitățile militare. Formațiunile de luptă patrioțice și unitățile militare au ocupat încă în noaptea de 23-24 august principalele instituții centrale și puncte strategice ca: Președinția Consiliului de Miniștri, Ministerul de Interne, Ministerul de Război, Subsecretariatul de stat al aerului, Palatul Telefoanelor din Calea Victoriei, marile centrale telefonice din Banu Manta și Bulevardul Dacia, posturile de radio și T.F.F. de la Băneasa, Herăstrău și Văcărești. Formațiunile patrioțice și unitățile militare au tăiat legăturile telefonice dintre comandanții militari german și restul trupelor hitleriste, precum și legăturile prin fir ale hitleriştilor cu străinătatea. Pentru a se împiedica pătrunderea trupelor germane în București dinspre nord, grupări de formațiuni patrioțice și unități militare au barat comunicațiile: autostrada Ploiești-București, șoseaua Buftea-Mogoșoaia și șoseaua Herăstrău-Jianu. De asemenea au fost baricadate și alte direcții importante de acces spre capitală. Prin toate acestea s-a paralizat orice încercare de acțiune imediată a

aparaturii de stat fascist, s-au creat condiții favorabile pentru desfășurarea victorioasă a insurecției.

Partidul comunist a militat pentru formarea — după răsturnarea cîlcii lui Antonescu — a unui guvern politic compus din reprezentanți ai tuturor partidelor și grupărilor politice nehitleriste, care să poată mobiliza toate forțele poporului în lupta împotriva fascismului, pentru democrație și progres social.

În timp ce P.C.R. organiza lupta maselor împotriva trupelor hitleriste, regele și partidele burghezo-moșieresti au instalat în locul guvernului fascist care fusese răsturnat prin insurecția armată un guvern format în majoritate din generali reacționari, în frunte cu adjunctul regal, generalul Sănătescu. În acest guvern cele patru partide politice din B.N.D. erau reprezentate prin cite un ministru secretar de stat.

Forțele reacționare în frunte cu regele, căuțînd să împiedice lupta împotriva trupelor hitleriste, au încheiat o înțelegere trădătoare cu hitleriştili. Astfel, în noaptea de 23-24 august, regele s-a înțeles cu ambasadorul hitlerist Killinger și apoi cu generalii hitlerişti Hansen și Gerstenberg ca trupele germane hitleriste să se retragă nestîngerite, ceea ce însemna să se dea acestora posibilitatea să se reorganizeze și să transforme țara în arena unui război nimicitor, care ar fi adus noi și mari nenorociri poporului român.

Aceste manevre au fost dejucate datorită poziției hotărîte a P.C.R., care s-a adresat plin de încredere maselor populare și armatei, chemîndu-le la luptă pe viață și pe moarte pentru zdro-

birea hitleriştilor. În declarația dată după izbucnirea insurecției, C.C. al P.C.R. adresa maselor chemarea înălțătoare la luptă: „În ciocnirea inevitabilă cu forțele hitleriste, Partidul Comunist din România chemă muncitorimea, țăranimea, intelectuali și pe toți cetățenii României la luptă fără cruțare, cu toate armele împotriva dușmanului de moarte al poporului român, pentru asigurarea viitorului său”. (România liberă nr. 11 din 24 august 1944).

Răspunzînd chemării partidului comunist și exprimîndu-și voința și hotărîrea de luptă a poporului, Armata română a întors armele împotriva Germaniei hitleriste. Animați de dragostea de patrie, soldații și majoritatea ofițerilor s-au alăturat Armatei Sovietice și au pornit la luptă pentru zigzonierea armatelor hitleriste și eliberarea întregului teritoriu al țării. Conștințînd starea de fapt creată, guvernul Sănătescu a declarat război Germaniei hitleriste în ziua de 24 august 1944.

Întoarcerea de către Armata română a armelor împotriva Germaniei hitleriste a fost un succes însemnat al luptei partidului comunist pentru eliberarea țării de sub jugul fascist. Lupta comună a formațiunilor patrioțice și a unităților Armatei române în condițiile înaintării victorioase a Armatei Sovietice a asigurat zdrobirea și capturarea trupelor hitleriste din capitală și într-o serie de alte regiuni ale țării.

Primele succese ale insurecției au descătusat avîntul revoluționar al maselor populare, care s-au alăturat formațiunilor patrioțice și unităților militare. În primele zile după 23 August 1944, efectivul formațiunilor patrioțice a crescut într-un ritm verginos, mă-

rindu-se de zece de ori. Oamenii muncii au participat în masă la dezarmarea și stringerea în tabere de prizonieri a trupelor hitleriste din capitală. Toate acestea se aplică prin faptul că obiectivul insurecției: doborîrea dictaturii militare-fasciste, scoaterea României din războiul antisovietic, întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste, formarea unui guvern democratic corespunzător întregului intereselor vitale ale poporului nostru muncitor.

Hitleriştili au încercat să înlăbuse insurecția în singe. Hitler a transmis generalului colonel Friessner, comandantul grupului de armate „Ucraina de sud” următorul ordin: „Zdrobiți orice încercare de răscoală, formați nu guvern sub conducerea unui filo-german. Încredințați această misiune generalului Gerstenberg și ambasadorului german”.

La ordinul direct al lui Hitler, comandamentul hitlerist a declanșat în zorii zilei de 24 august atacul asupra capitalei. Avioane hitleriste au trecut la bombardarea sălbatică a orașului, prefăcînd în ruine Teatrul Național, Opera și alte clădiri, mîtrălînd pe străzi populația. Un număr de hitleriste molomecanizate au încercat să pătrundă în București pe la Băneasa și Rahova. Timp de citeva zile acestea au căutat să forțeze intrarea în capitală.

În aceste condiții P.C.R. a desfășurat o muncă intensă pentru mobilizarea maselor la lupta împotriva hitleriştilor. Activiștii partidului comunist au mers în fabrici, unde au expus muncitorilor situația grea în care se afla capitala, chemîndu-i la intensifi-

(Continuare în pag. 6-a)

AUGUST DE FOC

Soldatii se aşezaseră pe marginea trotuarului şi aşteptau fumnd în tăcere...

năzeli de paşi: o curte neagră de platră, goală. Pe zidul... dirl comandamentului...

curtea pustie, gata să tragă... Unul dintre soldaţi mal aruncă o grenadă...

Nimic. Alt schimb de focuri, parcă mai aproape. Lupta lănu plină spre zori...

Aveau toţi în sacii de plinză. Le scoaseră şi încopură să le arunce...

Că fata de pe Mureş, pe cimpuri de bătaie, Lega arzînda trunte-a soldatului rănit...

Fragment din romanul 'Şoseaua Nordului' de EUGEN BARBU

Işl pregătiră armele şi se îndreptară desfăşuraţi spre intrarea gangului...

lă, ceva mai jos, ceva mai sus şi Marel il auzi, în pod, gîfîind. Cînd ajunse pe acoperiş...

Se luminase bine de zi. Pe-roşii albi înalţi, căpătaseră relief. Soarele arunca reflexe...

IOAN MEIŢOIU FATA DE PE MUREŞ

In memoria eroinei-sergent Elena Chiriţă. De ce venise fata în regiment la noi în seara-aceea...

Hora

Admiră bătrînii hora, în faţa de seară. Se-nvîrt ameţeşti de fericire...

Rechizitoriul

Pe malul Mureşului, Septembrie 1944. ...La marginea tranşei se află-un om ucis. Un colţ de cer germanic...

Uzina a fost salvată

Clujul fusese eliberat... Dinamita! îl şopti Tutin lui Ianci, dar se abîţnu...

Viaţă şi... cifre

In 'Monitorul oficial' nr. 13 din 22 decembrie 1950 au apărut următoarele...

16 ani de măreţe victorii

S-au redus preţurile de vânzare la peste 1.100 sortimente de bunuri de consum...

542.000 lei, 117 tone zahăr etc. La preţul de cost s-au realizat economii de peste 18.000.000 lei...

Echipajul locomotivei 'Albatros'

Fasciştii se retrăgeau în panică spre trecătorile Carpaţilor. În valea Tarcăului, citeva unităţi SS se retrăseseră...

dar a rămas neclintit în hotărîrea lui. Peste un sfert de oră, oîl ţelur SS veni din nou la locomotivă...

lismului şi trecerii treptate la comunism, cauză pentru care au luptat şi s-au jertfit cel mai bun fil ai clasei muncitoare...

pentru construirea orînduirii noi, socialiste. Unitatea şi coeziunea rîndurilor sale, legătura indisolubilă cu masele largi ale poporului...

Infăptuirea insurecției armate din august 1944 în condițiile înaintării Armatei Sovietice eliberatoare pe teritoriul României

(Urmare din pag. II-a)

cărea luptei pentru asigurarea victoriei definitive a insurecției. Comandamentul formațiilor de luptă patriotice, organizat și condus de partid, a adresat apeluri înflăcărate populației capitalei...

sarcinile erau legate, în afară de apărarea de distrugere a rafinăriilor și instalațiilor petrolifere, și de împlinirea comandamentului hitlerist de a aduce noi trupe spre București și Plocești.

răta țara de hoardele barbare hitleriste. Tovarăși eroi ai Armatei Roșii eliberatoare, prin forțele noastre proprii, ale armatei patriotice înarmați, ale lăcătului culturii de rezistență hitleriste, din linștea capitalei...

Răspunzând în masă chemărilor lansate de partidul comunist, muncitorii au pus mîna pe arme și, încadrați în formațiunile de luptă patriotice, au curățat împreună cu unitățile armatei capitale de hitleristi.

Muncitorii au constituit forțele cele mai active în luptele din Valea Prahovei. Ei s-au înarmat și au alungat unitățile hitleriste de la sonde și rafinăriile. Instalind pretutindeni găzdi muncitorești de pază...

Prezența Armatei Sovietice în țara noastră a ferit poporul nostru de o intervenție imperialistă în sprînjitură reacțiilor burghezo-nașterii, a paralizat încercările imperialiștilor străini...

Lupte grele s-au dus în București în ziua de 24 și 25 august la Școala superioară de război, unde era sediul Misiunii militare germane pentru armata de uscat, la comandamentul marinei, sediul gestapoului...

Încercările trupelor hitleriste de a ocupa orașul Plocești au eșuat. În seara zilei de 29 august orașul a fost desprins de către unități sovietice și române. Pînă la 31 august au fost lichidate și ultimele rezistențe hitleriste din zona petroliferă.

Poporul nostru poartă o fierbentă recunoștință poporului sovietic, Armatei Sovietice, care l-a ajutat să se elibereze, să-și ia soarta în propriile lui mîini și să-și clădească în libertate o viață nouă, luminoasă.

Lupta desfășurată cu hotărîre și dirigență de unitățile militare din București și de cele aduse din provinciile, precum și de formațiunile patriotice, la care s-a alăturat și populația comunei Băneasa și din împrejurimi...

Lupte grele s-au dus și în alte părți ale țării. Cîteva zile după 23 August, porturile Giurgiu, Zimnicea, Turnu-Măgurele, Corabia, Calafat, Turnu-Severin au fost înfăptuite cu puternice unități de infanterie și artilerie din Armata română...

Ofensiva vertiginoasă a Armatei Sovietice și victoria insurecției armate au dus la pierderea de către Germania hitleristă a unei importante baze de petrol, materii prime și alimente...

Prin nimicirea forțelor hitleriste din interiorul capitalei și a celor de la nord de oraș a fost asigurată eliberarea Bucureștilor — centrul insurecției armate — și prin aceasta a fost înfăptuită o sarcină esențială de care depindea succesul insurecției.

Lupte grele pentru lichidarea trupelor hitleriste s-au dus de asemenea în Dobrogea, în regiunea industrială a Banatului, la Arad, la Alba Iulia și în alte părți ale țării.

Aprecînd însemnătatea ieșirii României din război antisovietic, ziarul „Pravda” scria în numărul din 27 august 1944:

În timpul insurecției, mil do muncitorii au asigurat securitatea întreprinderilor, continuarea producției în sectoarele cele mai importante, menținerea ordinii revoluționar în capitală. Formațiunile de luptă patriotice au asigurat paza lagărelor de prizonieri germani...

De la începutul insurecției și pînă la 31 august, formațiunile patriotice și unitățile militare române au capturat 53.159 de prizonieri, dintre care 14 generali și 1.224 de ofițeri. În această perioadă hitleristi au pierdut (în morți) peste 5.000 de soldați și ofițeri.

Ieșirea României din axa fascistă are importanță nu numai pentru poporul român. Presa străină menționează just că întreaga apărare germană în Balcani a suferit o prăbușire. România reprezintă punctul de sprînjină cel mai de nădejde al nemților.

Formațiunile de luptă patriotice, la care s-au alăturat masele de muncitori și țărani, Armata română, care a întors armele împotriva ocupanților hitleristi, au creat o forță revoluționară care a dat un caracter larg popular, insurecției armate și a asigurat condițiile pentru a ajunge la izbîndă.

Lucele grele pentru lichidarea trupelor hitleriste s-au dus de asemenea în Dobrogea, în regiunea industrială a Banatului, la Arad, la Alba Iulia și în alte părți ale țării.

În condițiile loviturilor zdrobitoare date de Armata Sovietică forțelor hitleriste, în țara noastră s-au găsit forțe interne, în primul rînd clasa muncitoare, capabile, sub conducerea P.C.R., să înfăptuiască răsturnarea dictaturii militare-fasciste și să determine alăturarea țării noastre la lupta dusă de coaliția antihitleristă...

În timp ce glorioasele trupe sovietice înaintau vertiginos pe teritoriul țării noastre, insurecția armată s-a extins și în alte regiuni ale țării, și îndeosebi pe Valea Prahovei, unde hitleristi dispuneau de mari efective armate. La Plocești, organizațiile de partid au format formațiunile patriotice, la acțiunile cărora au participat și partizani din Valea Prahovei.

La diferitele barlere ale orașelor, trupele sovietice au fost întimpinate de masele entuziaste, de conducători ai P.C.R., care le-au adus salutul fierbînt de la CC al PCR și al maselor populare, exprimînd sentimentele de dragoste și recunoștință ale poporului român față de eroicul popor sovietic, și glorioasa lui armată eliberatoare.

„Transmitem recunoștința noastră glorioasă la eroicii Armatei Roșii eliberatoare, care, prin lupta unită cu mindra noastră Armată română, va curăța țara de hoardele barbare hitleriste.”

Propunerile delegației R. P. Romine la O. N. U.

NEW YORK 20 (Agerpres). La 19 august Silviu Brucan, reprezentant permanent al Republicii Populare Romine la Organizația Națiunilor Unite a adresat secretarului general în numele guvernului Republicii Populare Romine cererea de a se înscrie pe ordinea de zi a celei de-a 15-a sesiuni a Adunării Generale ONU a două puncte inițiate:

1. Acțiuni pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate dintre statele europene aparținînd unor sisteme social-politice diferite.

2. Acțiuni pentru promovarea în rîndurile tineretului a ideilor păcii, respectului și înțelegerii între popoare.

3. În condițiile în care tensiunea în relațiile internaționale continuă să existe sporind pericolul de război, devine deosebit de necesar ca în regiunile în care cele două sisteme social-politice diferite (Est-Vest), vin în contact direct sau apropiat, să se ia măsuri pentru eliminarea tensiunilor și pentru continuarea îmbunătățirii relațiilor dintre statele respective.

7. În acest scop ar fi de o însemnătate deosebită dacă guvernele respective ar adopta angajamente de a se abține de la violență sau alte acțiuni agresive în relațiile bilaterale, precum și de a orice alte acțiuni de natură a dăuna dezvoltării unor bune relații internaționale.

8. În vederea consolidării relațiilor de bună vecinătate, guvernele statelor respective ar putea iniția tratative pentru înălțurarea cauzelor ce pot crea încordare în relațiile bilaterale și pentru reglementarea problemelor litigioase existente între ele.

4. Este evident că orice îmbunătățire a relațiilor pe plan regional va contribui la îmbunătățirea ansamblului relațiilor internaționale, la crearea unei atmosfere favorabile cauzelor păcii în lumea întreagă și securității internaționale.

9. Animat de dorința de a contribui la găsirea mijloacelor adecuate reducerii tensiunii internaționale și îmbunătățirii relațiilor dintre state, guvernul Republicii Populare Romine cere înscrierea pe ordinea de zi a celei de-a 15-a sesiuni

popoarelor ca să inițieze acțiuni concrete avînd drept scop continuarea îmbunătățirii a relațiilor dintre statele europene aparținînd unor sisteme social-politice diferite.

5. Europa a fost punctul de plecare al celor două războaie mondiale care au cauzat omenirii atîtea suferințe în ultimii 50 de ani. Întărirea păcii în Europa constituie o problemă de mare importanță pentru asigurarea păcii și securității în lumea întreagă.

6. După părerea lui Patterson, această sentință se explică prin faptul că Uniunea Sovietică este puternică prin înaintarea U.R.S.S. spre pace și coexistență pașnică, precum și prin faptul că Powers nu a fost deosebit de blînd.

Adunării Generale ONU a unui punct intitulat: „Acțiuni pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate dintre state europene aparținînd unor sisteme social-politice diferite”.

6. După părerea lui Patterson, această sentință se explică prin faptul că Uniunea Sovietică este puternică prin înaintarea U.R.S.S. spre pace și coexistență pașnică, precum și prin faptul că Powers nu a fost deosebit de blînd.

10. În vederea consolidării relațiilor de bună vecinătate, guvernele statelor respective ar putea iniția tratative pentru înălțurarea cauzelor ce pot crea încordare în relațiile bilaterale și pentru reglementarea problemelor litigioase existente între ele.

Adunării Generale ONU a unui punct intitulat: „Acțiuni pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate dintre state europene aparținînd unor sisteme social-politice diferite”.

Noul succes al științei și tehnicii sovietice în centrul atenției întregii lumi

Interes deosebit în Franța PARIS 20 (Agerpres). Lansarea în Uniunea Sovietică a celei de-a doua nave cosmice avînd la bord animale de experiență a fost întîmpinată cu un interes deosebit în Franța.

„Laika are urmași...” BUENOS AIRES 20 (Agerpres). TASS anunță: Sîntre lansării în UR.S.S. a noii nave cosmice sovietice a fost transmisă la 19 august de posturile de radio din Buenos Aires în cadrul unei emisiuni speciale a ultimelor știri.

În zilele de seară știri lansării în Uniunea Sovietică a celei de-a doua nave cosmice satelit a fost publicată în primele pagini Ziarul „Noticias Graficas” a publicat această știre sub titlul „Laika are urmași. Satelitul rus pe bordul cărui se află cîini și alte animale, s-a plasat pe orbită”.

În seara de 19 august pe străzile orașului în fața chioșcurilor de ziare, în vagoanele metroului din Paris puteau fi văzuți oameni cîntînd cu interes în ultimele ediții ale ziarelor știrile că nave cosmice sovietice s-a plasat pe orbită.

„Un nou pas înainte” BERLIN 20 (Agerpres). Lansarea cu succes în Uniunea Sovietică a celei de-a doua nave cosmice este apreciată în Republica Democrată Germană ca fiind încă o confirmare convingătoare a activității rodnice a oamenilor sovietici în domeniul cuceririi cosmosului.

De pe orbită. Această comandă a fost dată în timp ce navea efectua cea de-a 18-a rotație. Sistemul de dirijare a navei satelit și instalațiile de frînare au funcționat cu mare precizie și au asigurat coborîrea navei în regiunea stabilită. Abaterile punctului de aterizare față de cel stabilit anterior pe baza calculului a fost de aproximativ zece km.

„După judecarea spionului american Powers” „Procesul a demonstrat înaltele atribuții ale justiției sovietice” MOSCOVA 20 (Agerpres). TASS anunță: Procesul împotriva lui Powers a demonstrat înaltele atribuții ale justiției sovietice, a declarat unul din reprezentanții guvernului nostru în Washington, relatînd despre proces, subliniază că „cele expuse de pilot sînt adevărate. Nu există nici un fel de îndoieli că asupra lui s-ar fi exercitat presiuni sau ar fi fost supus unui tratament aspru”.

La închiderea ediției Măreața biruință a științei și tehnicii sovietice

Nava satelit sovietică a fost readusă pe pămînt — Pentru prima oară în istorie, ființe care au efectuat un zbor cosmic s-au înapoiat cu succes pe pămînt

„Ce scriu zărele americane” NEW YORK 20 (Agerpres). TASS anunță: Continuînd, la îndemnul vădit al cercurilor oficiale, încercările de a înfățișa procesul împotriva spionului Powers ca „propagandă”, o serie de zăre americane sînt nevoite în același timp să recunoască respectarea riguroasă a procedurii judiciare, obiectivitatea tribunalelor și scrupulozitatea debaterilor.

„Adevărații vinovați tac chitic” WASHINGTON 20 (Agerpres). TASS anunță: Agenția Associated Press anunță că nici Departamentul de stat, nici Agenția centrală de investigații, „care dirija zborurile avioanelor de spionaj „U-2” deasupra Rusiei”, n-au dorit să comenteze soarta lui Powers după încheierea procesului de la Moscova.

„După judecarea spionului american Powers” „Procesul a demonstrat înaltele atribuții ale justiției sovietice” MOSCOVA 20 (Agerpres). TASS anunță: Procesul împotriva lui Powers a demonstrat înaltele atribuții ale justiției sovietice, a declarat unul din reprezentanții guvernului nostru în Washington, relatînd despre proces, subliniază că „cele expuse de pilot sînt adevărate. Nu există nici un fel de îndoieli că asupra lui s-ar fi exercitat presiuni sau ar fi fost supus unui tratament aspru”.

După judecarea spionului american Powers

„Procesul a demonstrat înaltele atribuții ale justiției sovietice” MOSCOVA 20 (Agerpres). TASS anunță: Procesul împotriva lui Powers a demonstrat înaltele atribuții ale justiției sovietice, a declarat unul din reprezentanții guvernului nostru în Washington, relatînd despre proces, subliniază că „cele expuse de pilot sînt adevărate. Nu există nici un fel de îndoieli că asupra lui s-ar fi exercitat presiuni sau ar fi fost supus unui tratament aspru”.

„Ce scriu zărele americane” NEW YORK 20 (Agerpres). TASS anunță: Continuînd, la îndemnul vădit al cercurilor oficiale, încercările de a înfățișa procesul împotriva spionului Powers ca „propagandă”, o serie de zăre americane sînt nevoite în același timp să recunoască respectarea riguroasă a procedurii judiciare, obiectivitatea tribunalelor și scrupulozitatea debaterilor.

„Adevărații vinovați tac chitic” WASHINGTON 20 (Agerpres). TASS anunță: Agenția Associated Press anunță că nici Departamentul de stat, nici Agenția centrală de investigații, „care dirija zborurile avioanelor de spionaj „U-2” deasupra Rusiei”, n-au dorit să comenteze soarta lui Powers după încheierea procesului de la Moscova.